Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	B1-29C/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1121207200
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Katarína Paulová
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2025:1121207200.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudkyňou JUDr. Katarínou Paulovou v spore žalobcov: 1/ V. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. Z. XX/D, K. a 2/ M. P., nar. X.X.XXXX, bytom V. XX, K., obaja zastúpení Stanik LEGAL s.r.o., Šancová 11A, Bratislava, IČO: 53 586 379, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 Eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 9.000 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 7.000 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti žalobu zamieta.

IV. Žalobcom 1/ a 2/ priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 13.10.2021 sa žalobcovia domáhali priznania nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 Eur od žalovaného, pričom uviedli, že dňa 21.6. 2019 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej Ľuboš C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, R. (ďalej len ako „vodič“ alebo „páchateľ“), ako vodič nákladného vozidla s N.: A s týmto nákladným vozidlom medzi mestom Senec a obcou Viničné pri odbočovaní vľavo nedal prednosť protiidúcemu cyklistovi B. P., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX (ďalej len ako „zosnulý“), s ktorým sa nákladné vozidlo vedené vodičom zrazilo. Následkom tejto zrážky zosnulý podľahol na mieste. Za tento skutok bol vodič uznaný za vinného zo spáchanie prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 9.6.2020, sp. zn. XT/XX/XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 7.7.2020 (ďalej len ako „rozsudok“). Nákladné motorové vozidlo, ktoré viedol vodič v čase dopravnej nehody bolo poistené (zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) u žalovaného. Vyššie uvedeným protiprávnym konaním páchateľa došlo k úmrtiu zosnulého a tým aj k vzniku nenapraviteľného následku, ktorý podstatným a zásadným spôsobom zasiahol do životov žalobcov, detí zosnulého. Tento následok nie je možné zvrátiť ani napraviť. Smrť zosnulého sa žalobcov dotkla značným spôsobom, nakoľko išlo posledného žijúceho rodiča. Žalobkyňa 1 mala so svojim zosnulým otcom nadštandardne intenzívny vzťah. So svojim otcom trávila veľa času, keďže mu chodila pomáhať s domácnosťou asi 3x do týždňa. Vždy sa pritom stretli, porozprávali a vzájomne sa podporovali, najmä po smrti matky žalobcov, a jeden druhému sa zdôverovali. Často sa stávalo, že u otca žalobkyňa 1 strávila aj niekoľko dní v kuse. Spolu s otcom chodievali na výlety do prírody, kúpať sa a pod. Žalobkyňa 1/ po smrti otca fakticky prišla o svoju najbližšiu osobu, svojho dôverníka. Žalobca 2/ mal so zosnulým otcom taktiež vynikajúci a intenzívny

vzťah. S otcom si boli blízki, avšak ich vzájomný vzťah nabral na intenzite už v dospelom veku, keď to bol najmä žalobca 2/, ktorý so zosnulým intenzívne prežíval chorobu matky žalobcov. Žalobca totiž zosnulého vozil do zariadení, v ktorých matka bola umiestnená pred svojou smrťou, aby ju zosnulý mohol navštevovať aj napriek tomu, že boli rozvedení. S otcom tak trávil veľa času a jeden druhému sa zdôverovali aj s najintímnejšími aspektami svojich životov. Nakoniec si zosnulý zobral svoju bývalú manželku, matku žalobcov k sebe a s podporu svojich detí - žalobcov sa osobne o ňu staral až do jej smrti. Okrem toho žalobca 2/ so zosnulým často chodieval aj na hríby, ku ktorým zosnulý svojho syna viedol odmalička. Taktiež k tomu viedol aj svojho vnuka, syna žalobcu 2/. Všetci traja sa spolu taktiež chodievali kúpať na senecké jazerá, či do seneckého akvaparku. Stretávali sa spolu pravidelne niekoľko krát do mesiaca, telefonicky však spolu boli v kontakte častejšie. Po smrti matky žalobcov dokonca zosnulý spolu so synom - žalobcom 2/ nejaký čas spolu bývali. Následok konania páchateľa predstavuje nereparovateľný zásah do osobnostnej sféry žalobcov a je značný a citeľný. V dôsledku tejto dopravnej nehody došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov takým spôsobom, že bola podstatným spôsobom zasiahnuté do ich rodinného a súkromného života, pričom následky tohto zásahu sú trvalé a neodstrániteľné a ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné. Tragická smrť zosnulého pri dopravnej nehode spôsobila žalobcom nesmierne závažnú ujmu, spočívajúcu v strate milovaného človeka, čím sú žalobcovia do budúcnosti ochudobnení o rodinný život, lásku a blízkosť svojho otca. Ujma žalobcov spočíva aj v citovej strate, kedy žalobcovia stratili lásku a podporu svojho otca a možnosť prežívať s ním radosti a starosti, každodenný život. Žalobcovia zároveň utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku zo smrti blízkej osoby, ktorá pretrváva a s ktorou sa nevyrovnali do dnešného dňa. Páchateľ svojím protiprávnym konaním spočívajúcim v nerešpektovaní ustanovení zákona č. X/XXXX Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zasiahol do osobnostných práv žalobcov, a to do ich práva na rodinný a súkromný život. Medzi žalobcami a zosnulým existovali veľmi silné sociálne, kultúrne, morálne a najmä citové vzťahy, ktoré boli vytvorené a budované v rámci ich súkromného a rodinného života. Tieto vzťahy boli budované počas celého života zosnulého, najmä po smrti matky žalobcov - manželky zosnulého, s ktorou sa pred jej smrťou opätovne zmierili, až do jeho smrti, a touto smrťou bola žalobcom spôsobená taká ujma, ktorá im natrvalo a úplne bráni napĺňať ich citové potreby vo vzťahu k poslednému zo svojich rodičov. V tejto súvislosti považujú žalobcovia za potrebné dať súdu do pozornosti, že táto nečakaná a šokujúca strata zosnulého spôsobila tak závažný zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcov, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca. Na základe uvedeného sú toho názoru, že v tomto prípade sú splnené všetky predpoklady na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže je nepochybné, že ujmu, ktorá žalobcom vznikla, by na ich mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. Poukázali na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojom rozhodnutí uvádza: „podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je - vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba podľa právneho názoru dovolacieho súdu považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.“ Vychádzajúc z rozhodnutia Najvyššieho súdu neexistuje podľa názoru žalobcov pochybnosť o tom, že stratu milovaného otca spôsobila žalobcom takú ujmu, že nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy ako blízkych osôb, ktorých sa dotkla smrť ich príbuzného a bolo ňou zasiahnuté do ich práv na súkromie a rodinný život, je opodstatnený. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je náhradou za život, slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, a je nepochybné, že žiadna suma priznaná v prípadnom súdnom konaní nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu a nemôže nahradiť ľudský život, v tomto prípade život otca žalobcov. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je priznávaná súdmi na základe voľnej úvahy s prihliadnutím na zákonné kritériá a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti. V tejto súvislosti poukázali žalobcovia aj na doterajšiu prax súdov, z ktorej vyplýva, aká suma nemajetkovej ujmy je ich rozhodnutiami priznávaná. Napríklad v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (Rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn.XC/XXX/XXXX, zo dňa XX.XX.XXXX) bolo priznané nahradenie nemajetkovej ujmy vo výške 26 000 eur, pričom táto náhrada sa týkala zavineného usmrtenia matky žalobcu. Porovnateľne rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota (P. U. súdu P. A., sp. zn. XC/XXX/XXXX, zo dňa XX.XX.XXXX) bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželke zosnulého vo výške XX XXX eur a jeho dcéram vo výške XX XXX eur. Obdobne rozhodol aj Okresný súd Trnava, ktorý vo svojom rozsudku (P. U. súdu E., sp. zn. XXC/XX/XXXX, zo dňa X.XX.XXXX) uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobkyni v 1. rade (manželke zosnulého) sumu nemajetkovej ujmy vo

výške XX XXX eur a žalobcovi v 2. rade (otcovi zosnulého) sumu nemajetkovej ujmy vo výške XX XXX eur. Poukázali aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne (P. C. súdu v E., sp. zn. XCo/XXX/XXXX, zo dňa XX.XX.XXXX), ktorý svojím rozhodnutím potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým priznal náhradu nemajetkovej ujmy tak, že zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade (pasívne legitimovaným bola aj poisťovňa) spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1. a žalobkyni a v 2. rade (deti zosnulých osôb) sumu XX XXX Eur. Aktuálne je aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V, na základe ktorého bola poisťovňa ako žalovaný povinný uhradiť žalobcovi v 1. rade sumu 20 000 Eur a žalobkyni v 3.rade sumu 10 000 Eur. S ohľadom na všetky doteraz uvedené skutočnosti, ako aj s poukazom na vyššie spomenutú rozhodovaciu prax slovenských súdov v otázkach náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade usmrtenia blízkej osoby, požadujú žalobcovia od žalovaného nahradenie nemajetkovej ujmy v nasledovnom rozsahu: žalobkyňa 1/ - dcéra zosnulého požaduje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 11.000,- Eur a žalobca 2/ - syn zosnulého požaduje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9.000,- Eur. Vyššie uvedené vyčíslenie požadovanej nemajetkovej ujmy vychádza zo straty, ktorú utrpeli jednotliví členovia rodiny vzhľadom na ich príbuzenský pomer k zosnulému, ako aj čas strávený s ním. Vzhľadom na rozhodovaciu prax Súdneho dvora EÚ, ako aj slovenských súdov, sme toho názoru, že aj v tomto konaní by sa mal súd prikloniť k právnemu názoru, v rámci ktorého sa súdy prikláňajú k návrhom poškodených na úkor poisťovní. Najmä však by sa mal súd riadiť právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konkrétne rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, ktorý bol publikovaný v Zbierke rozhodnutí pod sp. zn. 6 M. X/XXXX a priznať požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom, ktorá je krytá zmluvným poistením, a teda na jej náhradu je povinný žalovaný. Na základe vyššie uvedeného majú žalobcovia za to, že pasívna legitimácia žalovaného ako subjektu povinného na náhradu nemajetkovej ujmy je daná jednak v zmysle platných právnych predpisov, ako aj na základe rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ, Najvyššieho súdu SR, ako aj všeobecných súdov. Táto otázka tak nie je spornou. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností je nepochybné, že smrťou zosnulého vznikla žalobcom nemajetková ujma takej intenzity a závažnosti, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca. V tomto prípade sú tak splnené všetky predpoklady na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže je nepochybné, že ujmu, ktorá žalobcom vznikla, by na ich mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. Vychádzajúc z príslušných právnych predpisov, ako aj judikatúry a súdnej praxe je nespornou rovnako skutočnosť, že povinným na náhradu nemajetkovej ujmy je žalovaný.

2. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním zo dňa 22.12.2021, v ktorom uviedla, že podanou žalobou sa žalobcovia domáhajú poskytnutia náhrady nemajetkovej ujmy v celkovej výške 20 000 Eur (11 000 Eur pre žalobkyňu 1/ a 9 000 Eur pre žalobcu 2/) a to v dôsledku smrti ich otca pri nehode dňa 21.06.2019, za ktorú bol uznaný vinným poistenec žalovanej. Žalovaná nárok žalobcov v celom rozsahu poprela a neuznala ho. Žalovaná uviedla, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla EČ:A s ktorým došlo dňa XX.XX.XXXX k smrteľnému zraneniu B. P., otca žalobcov, má spoločnosť G. Q. V. - P. A., a.s., dojednané u žalovanej, poistná zmluva číslo: XXXXXXXXXX/XXXXX. Udalosť eviduje na základe hlásenia zástupcu poistenej spoločnosti zo dňa XX.XX.XXXX pod číslom: XXXXXXXXXX. Podľa tohto hlásenia, dňa 21.06.2019 v čase 0 01:45 hod. „vodič s vozidlom odbočoval z hlavnej na vedľajšiu cestu, keď zachytil cyklistu a usmrtil ho.” Podľa hlásenia vodiča, „pri odbočovaní doľava nedal cyklistovi prednosť, keďže nebol osvetlený a nevidel ho, až posledné 2m si všimol, že tam niečo je. Zrazil ho, cyklista umrel. U žalovanej si náhradu škody za vynaložené náklady v súvislosti s pohrebom nebohého Jozefa Ráca u žalovanej uplatnil len žalobca 2). Vynaložené náklady boli uhradené po obdržaní právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III, č.k. XT/XX/XXXX. Nároky náhrady nemajetkovej ujmy si žalobcovia u žalovanej neuplatnili. Žalobcovia sa domáhajú svojho nároku voči žalovanej titulom „eurokonformného” výkladu pojmu škoda podľa ust. 4 ods. 2 písm. a) a na základe ust. 15 z.č. XXX/XXXX Z.z.(priamy nárok poškodeného), v zmysle ktorého: 1) Náhradu škody uhrádza poisťovatel' poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovatel'ovi a je povinný tento nárok preukázať 2) Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovatel'ovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. K poistnej udalosti došlo dňa 21.06.2019, pričom toho istého dňa cyklista B. P., otec žalobcov v dôsledku zranení, ktoré utrpel, zomrel.

Vinníkom nehody bol vodič mot. vozidla EČ: A Podľa telefonického hovoru zo dňa 03.07.2019, sa žaloba 2) o smrti otca dozvedel z listu žalovanej zo dňa 26.06.2019. Sám podal hlásenie o nezvestnej osobe na polícii dňa 01.07.2019, nakoľko nemali o otcovi žiadne informácie. Z daného vyplýva, že najneskôr dňa 02.07.2019 mali žalobcovia vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá a týmto dňom začala plynúť

dvojročná subjektívna lehota na uplatnenie práva v zmysle ust. 106 OZ, ktorá márne uplynula dňa 02.07.2021. Návrh na náhradu nemajetkovej ujmy bol na súd podaný dňa 13.10.2021 . Z uvedeného má žalovaná za to, žaloba bola podaná na súd po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby a z uvedeného dôvodu nároky žalobcov sú premlčané. Žalobcovia nepreukázali, že si nároky náhrady nemajetkovej ujmy uplatnili v rámci trestného konania vedeného pred Okresným súdom Bratislava III, č.k. XTXX/XXXX, v ktorom bol vodič mot. vozidla EČ:A uznaný vinným. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že lehota nespočívala a preto podaním žaloby na súd až 13.10.2019 došlo k márnemu uplynutiu lehoty. V súvislosti s posudzovaním včasnosti uplatnenia nárokov žalovaná poukázala na rozhodnutie Krajského súdu Žilina, č.k. XCXXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. V prípade, ak by sa súd nestotožnil so vznesenou námietkou premlčania, za výšku žalobcami uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy považuje žalovaná za neprimeranú. I keď výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, nemôže ísť o svojvôľu. Súd by mal pri rozhodovaní prihliadať na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vzniknutej ujmy ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Poukázala na to, že na strane poškodených je potrebné skúmať: intenzitu vzťahu žalobcov 1) a 2) so zomrelým, vek zomrelého a pozostalých, otázku hmotnej závislosti pozostalých na usmrtenej osobe a prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Na strane zodpovednej osoby (pôvodcu zásahu) je potrebné skúmať: postoj škodcu (nahlásenie udalosti, ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a pod.), dopad udalosti do duševnej sféry pôvodcu - fyzickej osoby, jeho majetkové pomery

miera zavinenia, ev. miera spoluzavinenia usmrtenej osoby. Pokiaľ ide o závažnosť ujmy vzniknutej žalobcov je zrejmé, že smrťou otca dňa 21.06.2019 došlo k nenapraviteľnej ujme, ktorú možno priznaním peňažnej satisfakcie len zmierniť, pretože žiaden ľudský život nemožno finančne ohodnotiť. Zároveň by súd mal zohľadniť okolnosti, ktoré mali vplyv na vznik nemajetkovej ujmy, mieru zavinenia, ale aj na to, v akej miere by mohla v konkrétnom prípade vo vzťahu k dotknutým osobám uvedená satisfakcia pôsobiť na zmiernenie následkov zásahu tak, aby nedošlo k zneužitiu tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie sa. Priznanie nemajetkovej ujmy nie je reparáciou, ale len satisfakciou, lebo akákoľvek priznaná suma by nemohla žalobcom otca nahradiť. Nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom Občiansky zákonník nestanovuje jej výšku, priznané finančné zadosťučinenie musí byť primerané, Lebo jeho zmyslom nie je byť finančnou zábezpekou, zdrojom obživy, ani náhradou príjmu a nemôže tiež viesť k neprimeranému obohacovaniu sa. Žalovaná v tejto súvislosti dáva do pozornosti súdu zákon č. XXX/XXXX Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, kde v zmysle ustanovenia 17 ods. 3 je výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods.2 určená s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Proporcionalitu náhrady nemajetkovej ujmy v prípadoch usmrtenia blízkej osoby treba chápať (aj) ako vyváženosť medzi výškou tejto náhrady a pomermi pôvodcu zásahu. Nie je to totiž poisťovňa, kto primárne zodpovedá v takýchto prípadoch za nemajetkovú ujmu, ale ten, kto zásah reálne spôsobil. Vyplýva to nielen z doktrinálneho výkladu § 11 OZ, ale priamo aj z ust. 4 ods. 2 zákona o PZP, ktoré operuje so spojením „za nehol', rozumej „za poisteného" ako pôvodcu zásahu. Jednoducho povedané, merítkom nemaže byť okolnosť, že v konečnom dôsledku takúto náhradu znáša „solventnejšia poisťovňa", lebo ak takéto niečo neplatí pri kompenzácii materiálnej Škody, niet dôvodu uplatňovať to vo vzťahu k nemajetkovej ujme. Účelom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je finančné kompenzovanie neoprávneného zásahu do jednotlivých nemateriálnych hodnôt spojených s osobnosťou človeka, resp. primerane má vykompenzovať emocionálne útrapy pozostalých vyvolané smrťou im blízkeho človeka. Keďže legislatívne táto oblasť dosial' nie je dostatočne upravená, keď k určeniu výšky odškodnenia nemajetkovej ujmy pozostalých dnes neexistuje žiadna norma, a výška odškodnenia je plne na úvahe súdu, rozhodovacia prax súdov je rozdielna. Dôkazom toho sú aj rozhodnutia predložené žalobcami. Priznanie nároku však vždy musí byť závislé od posudzovania daného konkrétneho prípadu. O zjavnej neprimeranosti uplatnených nárokov svedčí ale aj to, že žalobcovia nežili s nebohým v spoločnej domácnosti, keď pri posudzovaní primeranosti nemajetkovej ujmy je potrebné brať do úvahy vek zosnulého (67 rokov) a pozostalých žalobcov (v čase smrti žalobkyňa vo veku 39 rokov, žalobca vo veku 43 rokov, dnes má žalobkyňa 41 rokov, žalobca 45 rokov)), keď pokiaľ ide o vek pozostalých, títo neboli odkázaní na starostlivosť otca, či už na jeho finančnú alebo osobnú pomoc. Žalobcovia zrejme viedli samostatné rodinné životy, podľa telefonickej informácie zo dňa 04.07.2019 od žalobcu 2), otec cca 4 roky pred smrťou býval prechodne v Senci. Tvrdenia žalobcov v žalobe sú iba tvrdeniami bez objektívneho preukázania, čo

nie je dostatočné, pretože samotné úmrtie automaticky neodôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti žalovaná poukazuje na to, že keďže nepozná osobné, rodinné a zdravotné pomery pozostalých osôb - žalobcov, preukázanie týchto skutočností je výlučne na ich strane, pričom samotní žalobcovia žiadne dôkazy vykonať ani nenavrhujú, svoje nároky opierajú výhradne len o tvrdenia uvádzané v žalobe. Spochybňovanie tvrdeného skutkového stavu by pritom vyžadovalo od žalovanej poznanie pomerov žalobcov so zosnulým pred nehodou, pričom so zomrelým ani pozostalými žalovaná nebola v žiadnom osobitnom kontakte a preto ani nevie posúdiť skutočnosti uvádzané v žalobe. Navrhovanie dôkazov a dôkazné bremeno je preto podľa názoru žalovanej plne na žalobcoch. V neposlednom rade tiež treba poukázať na to, že smrť otca žalobcov bola následkom nedbanlivostného konania vodiča motorového vozidla, a nešlo o úmyselné usmrtenie. Žalovaná poukázala na skutočnosti vyplývajúce z trestného konania vedeného pred Okresným súdom Bratislava T., sp.zn. XTXX/XXXX a to, že zosnulý jazdil po cestnej komunikácii v noci bez verejného osvetlenia pri zníženej viditeľnosti bez aktívneho osvetlenia, pričom podľa Relácie dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody, kód DN centra 307174, bez ochrany hlavy (prilby), čím porušil ust. 55 Osobitné ustanovenia o cyklistoch zákona č. 8/2009 Z.z.. ods 2, poslední veta : Za zníženej viditeľnosti musí mať cyklista jazdiaci po krajnici alebo po okraji vozovky na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev a ods. 9 „ Cyklista je povinný počas jazdy na bicykli mimo obce chrániť si hlavu riadne upevnenou ochrannou prilbou” Inými slovami, ak aj sám poškodený porušil dopravné predpisy, musí sa to prejaviť na Výške náhrady, ktorá nemôže byť rovnaká ako v prípade, ak by k žiadnemu porušeniu povinností zo strany poškodeného nedošlo. Správanie dotknutej osoby (jej zavinenie) je totiž právne významné pri eventuálnom určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR SP. zn. T./XX/XXXX). Požadovanú sumu každým zo žalobcov aj preto žalovaná považuje za neprimeranú. Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti žalovaná považuje nárok uplatnený zo strany žalobcov za premlčaný, nedôvodný a navrhuje, aby súd žalobu zamietol.

3. Žalobcovia sa k vyjadreniu žalovanej vyjadrili v podaní doručenom súdu dňa 05.08.2022 tak, že odmietajú posúdenie ich nárokov uplatnených v tomto konaní ako nárokov, ktoré môžu byť premlčané v dvojročnej premlčacej dobe. Čo sa týka podmienky uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, žalobcovia uvádzajú, že vonkoncom nepovažujú za správne a považujú za výslovne nezmyselné náhradu nemajetkovej ujmy odvíjať od uplatnenia si tohto nároku v inom súvisiacom konaní. Je nedôvodné žiadať od žalobcov, aby si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatňovali najprv v trestnom konaní o dopravnej nehode. Táto povinnosť sa totiž nijakým spôsobom neodvíja od zákonných ustanovení. Teda žiadne právne predpisy nepodmieňujú uplatnenie si nároku u poisťovateľa prvotným uplatnením nároku v súvisiacom súdnom konaní. Tieto tvrdenia žalovaného žalobcovia považujú irelevantné. V tejto súvislosti zároveň žalobcovia uvádzajú, že uplatnenie si nároku na náhradu nemajetkovej ujmy formou žaloby nie je podmienené ani predošlým uplatnením si nároku u poisťovateľa. Žalovaný sa týmito tvrdeniami nemôže oprieť o žiadne zákonné ustanovenia, a tým považujeme tieto je tvrdenia za neopodstatnené a iba za pokus o obídenie povinnosti nahradiť nemajetkovú ujmu. Čo sa týka argumentov žalovaného o tom, že je potrebné aby pri určovaní výšky peňažnej náhrady nešlo o svojvôľu, s týmto žalobcovia súhlasia, avšak nimi uplatnený nárok považujú za plne dôvodný a reflektujúci skutkový stav. Už zo samotnej žaloby je jednoznačné, že žalobcov zasiahla nečakaná a náhla smrť ich otca. Z doterajšieho vyplýva, že tragickou náhlou smrťou ich otca bolo zasiahnuté do ich práva na súkromný a rodinný život v takej intenzite, že je nutné priznať im náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobcovia poukazujú na to, že medzi nimi a zomrelým existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, ktoré si budovali až do jeho smrti. Porušením práva na jeho život došlo k nedovolenému zásahu do práva na ich súkromie a takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby bola spôsobená ujma, ktorá im natrvalo a úplne bráni ďalej napĺňať ich citové potreby. Žalobcovia zároveň podotýkajú, že je veľmi neľudské odvíjať možnosť náhrady nemajetkovej ujmy od spôsobu žitia a od veku zomrelého. Napriek tomu, že žalobcovia sú už dospelí, nežili so svojim otcom , mali vrúcny vzťah s ním a bol ich blízkou osobou. Vyjadrenia žalovaného týkajúce sa veku zosnulého ako dôvodu na limitáciu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy považujú žalobcovia za mimoriadne cynické, nakoľko išlo o osobu vo veku 67 rokov, ktorá nemala vážnejšie zdravotné problémy a žila aktívnym spôsobom života. Zároveň niet dôvodov spochybňovať, že náhlou, nezavinenou a nečakanou smrťou ich otca u nich došlo k nezvratnej a nenahraditeľnej ujme. Strata člena rodiny je neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje všetkých členov rodiny. V dôsledku nečakanej smrti pretrvávajú u žalobcov pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku. Stratili možnosť viesť s ním súkromný život a sú od jeho smrti ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Protiprávnym konaním vodiča prišlo k nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov, a tým k zásahu do ich osobnostných

práv. Vzniknutá trauma je zo života žalobcov fakticky neodstrániteľná. V dôsledku tejto dopravnej nehody došlo k zásahu do ich osobnostného práva tak, že bola narušená celistvosť rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, pretože ich ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné. V tejto súvislosti žalobcovia takisto podotýkajú, že výšku náhrady škody nežiadajú na základe úplnej svojvôle bez prihliadnutia na právne predpisy, ale primerane k spáchanému činu a k reálnym vzťahom žalobcov k zosnulému. Popri vyššie uvedenom žalobcovia sú presvedčení, že navrhovaným dokazovaním výsluchom žalobcov budú preukázané vzťahy medzi žalobcami a ich zosnulým otcom tak, ako ich popisujú v podanej žalobe.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov obsiahnutých v spise, výsluchom žalobkyne 1/ a žalobcu 2/ a zistil tento skutkový stav:

5. Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. XT/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, bol obvinený Ľuboš Kollár, nar. 09.05.1966 v Trnave uznaný za vinného, že dňa 21.06.2019 v čase o 01:56 hod. viedol nákladné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz EČ: SE-XXXCU spolu s návesom zn. Lambert EC: SE-XXX YG po štvorprúdovej vozovke cesty II triedy č. XXX mimo obce od mesta Senec smerom na obec Viničné, kedy pri odbočovaní s jazdnou súpravou vľavo na vedľajšiu cestu k veľkoskladom Billa, pred úrovňou hranice križovatky prešiel vozidlom cez dvojitú pozdĺžnu súvislú čiaru mimo odbočovací pruh do protismerného pruhu vozovky a v rozpore s ustanovením paragrafu 19 odsek 4 zákona č. 8/ 2009 Z.z. o cestnej premávke nedal prednosť v jazde protiidúcemu poškodenému Jozefovi Rácovi, ktorý v tom čase jazdil na bicykli v pravom jazdnom pruhu pre jazdu priamym smerom za zníženej viditeľnosti bez aktívneho osvetlenia, v dôsledku čoho došlo k zrážke cyklistu s ľavým predným blatníkom a nárazníkom vozidla, pri ktorej poškodený utrpel úrazovo krvácavý šok pri viacerých poranenia hlavy, trupu a končatín, ktorým na mieste podľahol, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa paragrafu 149 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona. Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu 4 roky s probačným dohľadom. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 6 rokov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatným a vykonateľným dňa 07.07.2020.

6. Z listu o prehliadke mŕtveho zo dňa 21. 6. 2019 vyplýva že poškodený B. Rác (otec žalobcov) narodený dňa XX. 4. XXXX, zomrel dňa XX. 6. XXXX v A. na ceste II triedy č. XXX na následky dopravnej nehody- poranenie cyklistu pri zrážke s nákladným vozidlom.

7. Z výpisu Slovenskej kancelárie poisťovateľov vyplynulo že nákladné motorové vozidlo EČV: SE XXXCU, ktoré viedol vodič v čase dopravnej nehody dňa XX.XX.XXXX bolo poistené (zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) u žalovaného

8. Z hlásenia škodovej udalosti zo dňa 26.06.2019, je zrejmé, že žalovanému bola nahlásená škodová udalosť, ku ktorej došlo dňa 21.6.2019, táto bola nahlásená zamestnancom poistenej spoločnosti, pri škodovej udalosti bol usmrtený cyklista.

9. Z hlásenia škodovej udalosti zo dňa 25.06.2019, je zrejmé, že žalovanému bola nahlásená škodová udalosť, ku ktorej došlo dňa 21.6.2019, táto bola nahlásená vinníkom nehody- vodičom Ľubošom C., ktorý uviedol, že pri odbočovaní doľava nedal prednosť cyklistovi, keďže nebol osvetlený a nevidel ho, až posledné 2m si všimol, že tam niečo je, zrazil ho, cyklista umrel.

10. Z hlásenia zo dňa 3. 7. 2019 je zrejmé, že žalobca 2) kontaktoval žalovaného s tým že sa len včera dozvedel že jeho otec bol pri nehode usmrtený v pondelok nahlásil nezvestnosť otca nevedel že umrel pri nehode ktorá sa stala dňa 21. XX.XXXX.

11. Z listu žalovaného zo dňa XX.XX.XXXX adresovaného žalobcovi 2/ súd zistil ,že týmto bol žalobca 2/ dopytovaný zo strany žalovaného ohľadom nároku na náhradu škody v dôsledku škodovej udalosti pri ktorej došlo k úmrtiu otca žalobcu X/.

12. Z Relácie o dopravnej nehode a priebehu dopravnej nehody súd zistil, že dňa 21.06.2019 došlo na ceste II. triedy č. XXX v okrese Senec k dopravnej nehode, v dôsledku ktorej bol vodičom nákladného vozidla usmrtený cyklista- otec žalobcov B. P.(v čase dopravnej nehody nemal prilbu).

13. Z trestného spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. XT/XX/XXXX (žalovanou označeného uznesenia Y.:U.-XXX/X-VYS-SC-XXXX Šň zo dňa XX.XX.XXXX na čl. X-X spisu súd zistil, že vyšetrovateľ OR PZ v A. vzniesol podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku obvinenie Ľubošovi Kollárovi, nar. X.X.XXXX v Trnave, trvale bytom Cífer, Severná č. XXXX/XX za prečin usmrtenie podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že Ľuboš C. dňa XX. 6. XXXX o 1. 56 hod. ako vodič ťahača značky Mercedes Benz EČ: SE-XXXCU spolu s návesom značky L. EČ: SE-XXX YG, s ktorým jazdil po diaľničnej ceste číslo II/ XXX v smere od mesta Senec na obec Viničné svojím konaním porušil zákon č. 8/2009 Z.z., odbočovanie, § 19 ods. 4 cit. Zákona, ďalej porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona vyplývajúcu z paragrafu 137 odsek 2,

písm. c), písm.i) citovaného zákona, pričom pri odbočovaní z jazdnou súpravou vľavo na vedľajšiu cestu k veľkoskladom Billa, nedal prednosť v protismere jazdiacemu neosvetlenému cyklistovi B. P., nar. XX. 4. XXXX, pričom došlo k zrážke jazdnej súpravy s cyklistom, ktorého zachytil ľavým predným blatníkom a nárazníkom ťahača, pri nehode utrpel poškodený cyklista zranenia nezlučiteľné so životom, ktorým na mieste nehody podľahol, alkohol u vodiča jazdnej súpravy zistený nebol, toxikologicko -chemickým vyšetrením bola vo vzorke krvi odobratej pri pitve cyklistu B. P. zistená koncentrácia X,XX g/kg (promile) etanolu. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného P.. B. Z. (čl. XXX-XXX spisu) bolo zistené, že vo vzorke krvi odobratej pri pitve B. P. bol zistený etanol v množstve X.XX g/kg (promile).

XX. Z prepúšťacej správy Univerzitnej nemocnice v Bratislave zo dňa 03.04.2025 súd zistil, že žalobkyňa 1) bola hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike LF UK a UNB v období XX.XX.XXXX-XX.XX.XXXX z dôvodu dekompenzácie psychotickej poruchy (predtým hospitalizovaná na psychiatrii-XX/XXXX, XX/XXXX) s diagnostickým záverom porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním alkoholu : syndróm závislosti. Z uvedenej správy rovnako vyplýva, že žalobkyni 1/ okrem matky a otca zomrel pred 1,5 rokom partner, s ktorým prežila 25 rokov, trpí halucináciami, počuje hlasy, nielen otca, ale aj mŕtveho partnera, berie medikamentóznu liečbu.

15. Z listín a fotografií predložených žalobcom 2) na pojednávaní súd zistil, že žalobca 2) uhradil výdavky za smútočný obrad oboch rodičov (matky V. P. vo výške XXXX,XX eur dňa XX.XX.XXXX, otca B. P. vo výške XXXX,XX N. dňa XX.XX.XXXX), na fotografiách je vyobrazený zosnulý otec žalobcov Jozef Rác nad ohniskom v prítomnosti neznámeho muža a psa, zosnulý B. P. v exteriéri a v interiéri, pomníky B. P. a V. P., ďalšie žalobcom 2) predložené fotografie či listiny sa netýkajú predmetu tohto konania (fotografie vyobrazujúce matku žalobcov a listiny s ňou súvisiace), preto sa súd ich obsahom nezaoberal.

16. Žalobkyňa 1) na pojednávaní uviedla, že po smrti otca sa jej zmenil život, nakoľko rok predtým jej zomrela mama. Bolo to pre ňu veľmi ťažké, lebo nikoho iného už takého blízkeho nemala. Navštevovali sa s otcom často, boli si veľmi blízki. Po jeho smrti jej začali psychické problémy. V čase pred úmrtím otca nemala žiadne problémy, žiadne hlasy nepočula, objavilo sa jej to až po smrti otca. Bolo toho na ňu asi veľa, jeden rok jej zomrela mama, druhý otec. Predtým fungovala normálne, bola psychicky v poriadku, nebola ani raz hospitalizovaná na psychiatrii. S otcom toho spolu veľa zažívali, chodili sa spolu kúpať, na huby, na víno, navštevovali sa navzájom, srandovali, on bol aj jej kamarát, bol jej veľmi blízky človek, bol jej rodič, ktorý zrazu nie je, z jedného dňa na druhý už nie je. Mali pekný vzťah aj pred smrťou mamy. Často ho navštevovala, keď býval mimo Bratislavy a bola mu oporou po smrti mamy. Otec býval v Senci, žalobkyňa býva v Bratislave. Keď za ním prišla, niekedy uňho bola aj 3-4 dni. Spolu trávili Vianoce, určite aj každý týždeň cez víkend uňho bola, keď mala čas. A on chodieval cez týždeň za ňou do Bratislavy. Vianoce s otcom boli krásne, teraz to už je iné, teraz ich už trávi sama.. O smrti otca sa dozvedela tak, že ho hľadali s bratom, volali mu, kamarátom volali a až poisťovňa im oznámila, že zomrel. Ani polícia nedala vedieť. Zo zistenia otcovej smrti bola v šoku. Nevedela to pochopiť a dodnes to nechápe. Dostala úzkosti, strachy. Mala ocina, na ktorého sa mohla vždy spoľahnúť a teraz sa musí spoliehať sama na seba. Táto situácia ovplyvnila jej bežné fungovanie tak, že sa chcela aj zamestnať, pracovala predtým ako pokladníčka, ale prišli tieto hlasy, tieto úzkosti a už si nedôverovala, že by vedela zvládať túto robotu. Teraz musí robiť upratovačku, lebo sa bojí ísť do pokladne, že prídu tieto hlasy a bude mať úzkosť a urobí manko. Ako pokladníčka by zarobila viac. Pred otcovou smrťou nemala problém s alkoholom, chodila cvičiť, do práce. Nebola úplný abstinent, občas si s kamarátmi v piatok vyšli von, ale keď cvičila, nepila alkohol vôbec. Keď začala počuť hlasy a začali úzkosti, nevedela to zvládnuť, neuvedomovala si, že má psychický problém, vypila si, aby sa jej uľavilo. Keď si zavolala záchranku, tak zistili, že má psychické problémy. Počuje aj otca, hovorí, že je „všemohúci“ aj jeho vtipné hlášky. Po smrti rodičov „scvokatela“. Má úzkosti, odvtedy musí byť na silných tabletkách, je to lepšie, keď ich berie pravidelne. Na otázku zástupkyne žalovanej uviedla, že má dcéru, majú dobrý vzťah, avšak ona ju nevychovávala, často sa nenavštevujú, býva u jej krstnej mamy, ktorá ju vychovala, býva u nej od svojich 8 rokov, keďže s partnerom nemali kde bývať, keď prišli do Bratislavy, tak im krstná mama pomohla, že ju vzala bývať k sebe. Pred nehodou bola zamestnaná. K tvrdeniu, že u otca bývala 3-4 dni v týždni uviedla, že pracovala kratšie, menej kratšie, nepracovala na TPP, mala brigády, keď nemohla prísť za otcom, tak prišiel on za ňou. Bývali na ubytovni, otec za ňou chodil na ubytovňu. Navzájom si požičiavali s otcom peniaze. K uplatňovanej sume dospela tak, že si nechala právne poradiť. Pred nehodou nemala problém s alkoholom, nebola abstinent, ale v rámci normy, ako mladý človek,1-2x za mesiac, keď sa išli zabaviť. Uviedla, že má základné vzdelanie. Rodičia boli rozvedení, no žili spolu, vrátili sa k sebe, matka bývala v nejakej ubytovni, príčinou smrti matky bola mozgová porážka.

17. Žalobca 2/ na pojednávaní uviedol, že v 18-tich rokoch odišiel od rodičov do Bratislavy k starým rodičom, v 19- tich rokoch sa mu narodil syn, vojenčinu absolvoval v M., kde sa s rodičmi stretával. Po absolvovaní vojenčiny sa vrátil do K., kde s rodičmi nebol v kontakte. V roku 2000, keď sa rodičia

rozviedli, sa otec presťahoval do K. za starými rodičmi a vtedy sa ich spoločný vzťah zintenzívnil. Keď začal podnikať, začal sa aj s otcom častejšie stretávať. Pomáha nájsť otcovi brigádu, keď prišiel do Bratislavy. Celý život bol vodičom MHD. Postaral sa o to, aby mohol otec v tejto práci pracovať. Keď sa mu narodil syn, spolu s mamou sa k nemu otec presťahoval. Do roku 2008 žil otec s ním v byte. Potom to bolo rôznorodé, chvíľu býval u tety, chvíľu bývali opäť spolu až nakoniec, keď sa opäť postavil na vlastné nohy po bankrote firmy, vybavil mu ubytovanie na ubytovni Rozhlas na Slnečných jazerách, kde býval až do svojej smrti. Žalobca sa postaral aj o mamu, bol otcovi oporou, so sestrou mu boli najbližší, sestra sa s ním stretávala viac, keďže on bol zamestnaný, mal podnikanie. Žalobca ďalej uviedol, že urobil pekné Vianoce, aj s otcom aj s matkou, pretože oni sa k sebe rok pred matkinou smrťou vrátili. On bez nej nevedel žiť, tak ich vzťah podporoval. Oni spolu žili na tej ubytovni Rozhlas na Slnečných jazerách. Suma, ktorú žiada, nie je vymyslená, poradil mu právny zástupca, vie, aké konania boli odklepnuté, dokonca vo výške 35 000 eur, takže si nemyslí, že uplatnená suma je nejaká neprimeraná. Je to pamiatka a úcta otcovi. Študoval aj trestný spis, ten vodič si skrátil cestu, aj keď otec nemal reflexné prvky, keby si ten vodič neskrátil cestu, vôbec k tomu nemuselo dôjsť. Vzťah s otcom nebol len formálny. Po smrti otca sa začal starať aj o sestru, je tomu už 5 rokov, finančne jej pomáha, drží ju nad vodou. Otec okrem sestry a jeho nemal nikoho. O otcovej smrti sa dozvedel tak, že ho hľadal na ubytovni, no nebol tam, aj na polícii v Dúbravke sa bol informovať, kde mu neposkytli žiadne informácie, nakoľko nebol vedený ako nezvestný. Obvolali všetky nemocnice, ale nenapadlo mu zavolať do márnice v Petržalke. Intenzívne komunikoval so sestrou aj so známymi, aj v Martine, či neodišiel na výlet tam. Že zomrel sa dozvedeli až od rodiny, ktorá obdržala list od likvidátora z poisťovne. OR PZ v A., kde urobili chybu a 2 týždne im nedali vedieť, čo je s otcom. Nechcel sa s nimi súdiť, ospravedlnili sa mu za to. Otec nebol vyhlásený za nezvestného, žalobca ho hľadal 2 týždne. Keď sa dozvedel z listu od poisťovne, že je otec mŕtvy, rok kvôli tomu nespal, najmä preto, že ich nikto nekontaktoval, nebolo to príjemné. S otcom mali plány predtým, ako zomrel, asi 2 týždne pred smrťou mu otec telefonoval ohľadne spoločne stráveného nejakého víkendu v Senci aj so synom žalobcu, ktorého mal otec veľmi rád. V čase pred smrťou otca býval sám v P.. Mladší syn Q. bol a stále je v opatere matky, stará sa, platí výživné, zabezpečuje veci ohľadne školy, podporuje ho, aby dokončil strednú školu, aby zmaturoval a išiel na vysokú školu. Podporuje aj sestrinu dcéru, ktorá je v prvom ročníku na právnickej škole, tento mesiac jej poslal 100eur. Blízkou osobou po smrti matky bol jeho otec a potom jeho syn.

18. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní uviedol, že žalobcovia trvajú na podanej žalobe, pridržiavajú sa všetkých písomných podaní. Žalobcom bola spôsobená ujma. Subjekt, ktorý toto spôsobil, bol zmluvne poistený u žalovanej, preto žalobcovia tento nárok odvodzujú od povinného zmluvného poistenia. Žalovaná namietala premlčanie nároku, čo bolo medzičasom vysporiadané Najvyšším súdom SR rozhodnutím č. XCdo/XXX/XXXX z XX.XX.XXXX, kde bolo konštatované, že premlčanie nemajetkovej ujmy začína plynúť rok po poistnej udalosti. Čo sa týka pasívnej vecnej legitimácie, táto je nesporná. Spornou skutočnosťou v tejto veci je intenzita zásahu, ktorý vznikol. Tvrdenia, ktoré žalobcovia predkladali do konania dokážu preukázať. Žalobkyňa 1/ od smrti svojho otca v roku 2019 trpí psychickými problémami, v neskoršom spojení s užívaním alkoholu, bola hospitalizovaná na psychiatrickej klinike, niekoľkokrát, aj v ostatnom roku, stále sa s týmto nevysporiadala. Má za to, že problémy, ktoré má žalobkyňa 1/ sú spôsobené smrťou otca. 1-1,5 roka pred smrťou otca zomrela žalobcom matka, čiže otec bol ich jediná blízka osoba, obaja žalobcovia vzťah s otcom oveľa viac zintenzívnili. Bol v plnom zdraví aj napriek veku 67 rokov. S ohľadom na tieto skutočnosti žalobcovia navrhujú, aby súd ich žalobe v plnom rozsahu vyhovel a priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

19. Zástupkyňa žalovanej na pojednávaní uviedla, že námietka premlčania nie je z jej strany viac sporovaná. Odkázala na dôvody, ktoré uviedla vo vyjadrení a má za to, že doteraz návrh žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške preukázaný nebol. Samotné tvrdenia popisované v žalobe nekorešpondujú so skutočnosťami bezprostredne po nehode.

20. Právny zástupca žalobcov v záverečnej reči uviedol, že žalobcovia zotrvávajú na svojej doterajšej argumentácii a podanej žalobe, pričom tvrdia, že došlo k zásahu do ochrany osobnosti, súkromia a rodinného života v dôsledku smrti blízkeho človeka - ich otca. Úmrtie otca nastalo v dôsledku porušenia povinností treťou osobou, ktorá bola poistená u žalovaného, čím má žalovaná poisťovňa pasívnu legitimáciu v spore. Tvrdia, že zásah bol intenzívny a spôsobil obom žalobcom ujmu: Žalobkyňa 1/ si s otcom po smrti matky vytvorila veľmi vrúcny a blízky citový vzťah, pričom otec bol jej najbližšou osobou. Po jeho smrti začala mať psychické problémy, bola hospitalizovaná na psychiatrii, začala počúvať hlasy a stala sa závislou na alkohole. Žalobca 2/ mal s otcom tiež veľmi intenzívny vzťah, otec im pomáhal s dieťaťom. Obaja ho po nehode intenzívne hľadali a o jeho smrti sa dozvedeli nepriamo. Poukázali na to, že prítomnosť alkoholu v krvi otca nemala žiadny vplyv na príčinu smrti, keďže nehodu jednoznačne zavinil vodič návesu, ktorý porušil právne predpisy a mal otca vidieť aj bez reflexných prvkov. Zastávajú

názor, že vzhľadom na intenzitu ujmy (smrť blízkej osoby) je jedinou možnou satisfakciou finančné zadosťučinenie a ich nárok považujú za dôvodný. Navrhujú, aby súd rozhodol v prospech žalobcov a priznal im náhradu trov konania.

21. Zástupkyňa žalovanej v záverečnej reči uviedla, že sa pridržiava svojich doterajších ústnych vyjadrení a naďalej má za to, že suma 20 000 € uplatnená žalobcami ako nemajetková ujma nie je primeraná, hoc nespochybňuje bolesť, ktorú žalobcovia smrťou svojho otca utrpeli, Poukázala na to, že vzťahy žalobcov so zomrelým otcom boli primerané bežným rodinným vzťahom, nie nadštandardné, a napriek tomu, že si navzájom finančne pomáhali, vzhľadom na nízke finančné možnosti oboch, nebola preukázaná dostatočná hmotná odkázanosť. Zdôraznila, že žalobcovia aj ich otec mali samostatné životy a oddelené domácnosti. Žalovaná poukázala na okolnosti na strane zosnulého otca, ktoré by mal súd zohľadniť pri rozhodovaní, v čase nehody mal 1,72 promile alkoholu v krvi. Nebol dostatočne vybavený svetelnými zariadeniami pre nočné spozorovanie a nemal ani reflexný prvok. Súd by mal skúmať závažnosť ujmy aj okolnosti na oboch stranách. Finančná náhrada je najvyšším stupňom ochrany osobnosti a žalovaná strana má za to, že náhrady uplatnené v súdnom konaní sú neprimerané a príliš vysoké.

22. Súd vec posúdil podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov:

23. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života

24. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

26. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

27. Podľa§ 13 ods. 3 OZ , výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

28. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona o PZP“), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

29. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

30. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak

31. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

32. V konaní nebolo sporným, že trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. XT/XX/XXXX zo dňa X.X.XXXX bol obvinený Ľuboš C., nar. X.X.XXXX v Trnave uznaný za vinného, že XX.X.XXXX v čase o XX:XX hod. viedol nákladné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz EČ: SE-XXXCU spolu s návesom zn. L. EC: SE-XXX YG po štvorprúdovej vozovke cesty II. triedy č. XXX mimo obce od mesta Senec smerom na obec Viničné, kedy pri odbočovaní s jazdnou súpravou vľavo na vedľajšiu cestu k veľkoskladom Billa, pred úrovňou hranice križovatky prešiel s vozidlom cez dvojitú pozdĺžnu súvislú čiaru mimo odbočovací pruh do protismerného pruhu vozovky a v rozpore s ustanovením § 19 odsek 4 zákona č. X/XXXX Z.z. o cestnej premávke nedal prednosť v jazde protiidúcemu poškodenému B. P., ktorý v tom čase jazdil na bicykli v pravom jazdnom pruhu pre jazdu priamym smerom za zníženej viditeľnosti bez aktívneho osvetlenia, v dôsledku čoho došlo k zrážke cyklistu s ľavým predným blatníkom a nárazníkom vozidla, pri ktorej poškodený utrpel úrazovo krvácavý šok pri viacerých poranenia hlavy, trupu a končatín, ktorým na mieste podľahol, teda Inému z nedbanlivosti spôsobil smrť porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 odsek 1, odsek 2 písm. a) Tr. zákona. Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu 4 roky s probačným dohľadom. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 6 rokov. Súd zároveň uložil obvinenému podľa § 287 ods.

1 Tr. zákona povinnosť nahradiť škodu poškodenému: M. P. (žalobcovi X/) vo výške X XXX,XX eur. Trestný rozkaz sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 25.6.2020 čo do viny a trestu a dňa 7.7.2020 čo do náhrady škody.
33. Preskúmavanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (na strane žalobcu) alebo pasívnej (na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 6. 2010, sp. zn. 2 R. XXX/XXXX). Súd je povinný vždy zistiť, či subjekty, ktoré vystupujú v konaní ako strany konania, sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca odvodzuje svoje subjektívne práva.
34. Pod vecnou legitimáciou sa rozumie „stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna sporová strana civilného procesu (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitimácia), a sporová strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (pasívna vecná legitimácia)“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 5. 2018, sp. zn. 1 R. XX/XXXX).
35. Preto súd skúmal, či žalobcovia sú skutočne podľa hmotného práva tie subjekty, ktorým svedčí konkrétne oprávnenie, a súčasne, či tomuto oprávneniu koreluje hmotnoprávna povinnosť žalovanej plynúca z hmotného práva.
36. Žalobcovia ako pozostalí po dopravnej nehode po nebohom B. Rácovi žiadajú náhradu nemajetkovej ujmy od poisťovateľa, ktorý podľa zákona č. XXX/XXXX Z. z. poskytuje poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Čo sa týka žalobcov, týmto podľa súdu svedčí aktívna vecná legitimácia. Žalobcovia sú subjektom hmotnoprávneho oprávnenia na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pokiaľ tvrdia, že stratou blízkeho utrpeli zásah do ich osobnostných práv (stav vecnej legitimácie vypovedá o tom, či žalobcovia môžu byť subjektami, ktorým toto právo patrí; nevypovedá však o tom, či budú v spore úspešní - pozri v tejto súvislosti uznesenie G. súdu SR zo dňa XX. XX. XXXX, sp. zn. X R. XX/XXXX).
37. Súd sa rovnako zaoberal otázkou pasívnej vecnej legitimácie žalovaného. Súd vychádzal v danom prípade z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré publikoval v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR a to rozhodnutie R XX/XXXX, podľa ktorého „škodou pre účely zákona č. XXX/XXXX Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. Tejto rozhodovacej línie sa pridržal Najvyšší súd SR aj vo svojej ďalšej rozhodovacej činnosti, keď publikoval v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR ďalšie rozhodnutie R X/XXXX, podľa ktorého „právo na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vzniknutej usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode motorovým vozidlo je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. XXX/XXXX Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla“. Súd dodáva, že početná judikatúra Ústavného súdu SR je s uvedenými závermi plne v zhode (uznesenie zo dňa XX. XX. XXXX, sp. zn. T.. ÚS XXX/XXXX, publikované v Zbierke nálezov a uznesení pod č. XX/XXXX; nález zo dňa 5. 12. 2018, sp. zn. II. ÚS XXX/XXXX, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení pod č. XX/XXXX; uznesenie zo dňa XX.XX.XXXX, sp. zn. T.. ÚS XX/XXXX, publikované v Zbierke nálezov a uznesení pod č. XX/XXXX; uznesenie zo dňa XX. 8. XXXX, sp. zn. I. ÚS XXX/XXXX). G. možno odkázať aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa XX. XX. XXXX, I., C-XX/XX. Z tejto judikatúry je jednoznačné, že pasívna vecná legitimácia žalovanej je daná.
38. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že žaloba bola žalobcami podaná
čo do základu dôvodne. Z Trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. XT/XX/XXXX zo dňa X.X.XXXX vyplýva, že k usmrteniu rodinného príslušníka (otca) žalobcov poškodeného Jozefa Ráca došlo pri dopravnej nehode dňa 21.06.2019, pričom dopravnú nehodu zavinil Ľuboš C. porušením zákonných povinností, kedy pri odbočovaní s jazdnou súpravou vľavo na vedľajšiu cestu pred úrovňou hranice križovatky prešiel vozidlom cez dvojitú pozdĺžnu súvislú čiaru mimo odbočovací pruh do protismerného pruhu vozovky a v rozpore s ustanovením §19 ods. 4 zákona č. 8/ 2009 Z. z. o cestnej premávke nedal prednosť v jazde protiidúcemu poškodenému B. P., ktorý v tom čase jazdil na bicykli v pravom jazdnom pruhu pre jazdu priamym smerom za zníženej viditeľnosti bez aktívneho osvetlenia, v dôsledku čoho došlo k zrážke cyklistu s ľavým predným blatníkom a nárazníkom vozidla, pri ktorej poškodený utrpel úrazovo krvácavý šok pri viacerých poranenia hlavy, trupu a končatín, ktorým na mieste podľahol. E. C. bol vodičom motorového vozidla v zmysle zákona č.XXX/XXXX Z.z. poisteného u Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. (žalovanej) na základe uzatvorenej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a táto poistná udalosť bola nahlásená u žalovanej.

39. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch možno podľa citovaného § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznať najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo jeho vážnosť v spoločnosti, a to za podmienky, že by sa nezdalo postačujúce morálne zadosťučinenie. Citovaný § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka však používa demonštratívny výpočet, použitím slova „najmä“. Preto môže súd priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy aj v iných prípadoch.
40. Predpokladom priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy existencia závažnej ujmy, a to na podklade posúdenia individuálnych okolností prípadu. Najvyšší súd SR bližšie rozvádza, čo sa rozumie závažnou ujmou. Konštatuje, že „za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Z toho vyplýva, že predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je, že došlo k neoprávnenému zásahu, a že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach“ (uznesenie zo dňa XX. 1. XXXX, sp. zn. X R. XXX/XXXX). XX. Náhlou stratou osoby je daný zásah do práva na súkromie a rodinného života blízkych osôb. Ako to konštatuje aj judikatúra, v prípade smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17. 2. 2011, sp. zn. X R. XXX/XXXX). Takáto strata okamžite narúša existujúce emocionálne, sociálne a rodinné väzby. Blízke osoby prichádzajú o možnosť realizácie a ďalšieho rozvoja rodinného života. Blízkym osobám sa značne narúša aj kvalita prežívaného života; nastupuje smútok, pocit prázdnoty, podstatne sa mení zabehnutý spôsob života, časté sú značné psychické ťažkosti vyžadujúce odbornú pomoc. Tým dochádza aj k zásahu do súkromného života blízkych osôb. Náhla strata najbližšieho člena rodiny je stratou nepochybne najviac citeľnou, dotýkajúcou sa každého najhlbšie. Ide o zásah, ktorý blízki zo svojich životov nevymažú a zostane v nich prítomný už navždy. Preto je objektívna strata blízkeho stratou nenahraditeľnou.
41. Súd konštatuje, že u žalobcov došlo k zásahu do ich rodinného a súkromného života spôsobenou dopravnou nehodou, pri ktorej zomrel ich blízky - otec žalobcov. Žalobcovia náhle prišli o možnosť prežívania a rozvíjania rodinného a súkromného života smrťou ich otca. Prišli o stabilný citový vzťah a natrvalo sú o tento vzťah pripravení a ochudobnení. Objektívnym meradlom posúdené, každá fyzická osoba v rovnakej situácií by pociťovala závažnú ujmu na svojich právach.
42. Výsledky vykonaného dokazovania preukazujú, že obaja žalobcovia mali vzťahy so zosnulým otcom usporiadané, každý zo žalobcov opísal svoj vzťah k zosnulému otcovi pozitívne. Smrť zasiahla do ich životov citeľne a značne, nakoľko zosnulý otec bol posledným žijúcim rodičom žalobcov (matka žalobcov zomrela 1,5 roka pred smrťou otca). Žalobcovia boli s nebohým otcom v pravidelnom kontakte, stretávali sa, trávili spolu čas, boli si navzájom oporou, otec bol pre oboch žalobcov najbližšou osobou. Súd dospel k záveru, že dopravnou nehodou a smrťou zosnulého došlo k zásahu do práv oboch žalobcov, detí zosnulého B. P... Dokazovanie preukázalo, že hoci smrť otca zastihla žalobcov už v dospelom veku, existovalo medzi nimi stabilné a pevné puto. To bolo sprevádzané vzájomnou pomocou, ale i emocionálnou blízkosťou. Vo vzťahu ku obom žalobcom súd konštatuje, že žiadna forma morálneho zadosťučinenia nepostačuje na to, aby bola ich nemajetková ujma primerane vyvážená a zmiernená. Preto je u žalobcov daný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
43. Za tento zásah zodpovedá žalovaná podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, nakoľko bolo preukázané, že motorové vozidlo, ktorým vodič motorového vozidla zavinil dopravnú nehodu, malo v čase dopravnej nehody uzatvorené PZP u žalovanej.
44. Vzhľadom na to, že základ nárokov žalobcov je daný, určoval súd výšku náhrady nemajetkovej ujmy.
45. Hoci súd skonštatoval, že strata rodiča je pre žalobcov nenapraviteľnou ujmou, neznamená to, že nie je možné ujmu aspoň čiastočne nahradiť a zmierniť. Tento názor je akceptovaný aj v rozhodovacej činnosti, podľa ktorej „i keď jednotlivé súčasti osobnosti fyzickej osoby a osobnostných práv, ktorým poskytuje ochranu § 13 Občianskeho zákonníka (život, zdravie, súkromie, rodinný život a pod.), sú hodnoty, ktoré v podstate nemožno vyjadriť v peniazoch, neoceniteľnosť jednotlivých stránok ľudskej osobnosti ešte neznamená, že by peniazmi nebolo možné vyjadriť adekvátnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej protiprávnym zásahom do týchto práv“ (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa XX. 6. XXXX, sp. zn. XCo/XX/XXXX). 61. Ako to plynie z § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výška náhrady je určovaná súdom. Zákonom ani iným právnym predpisom nie je stanovená minimálna ani maximálna hranica. Rozhodnutie o výške náhrady nemajetkovej ujmy je tak ponechané na voľnej úvahe súdu. Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 22. 6. 2016, sp. zn. 3 R. XX/XXXX, pripomenul, že stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je síce vecou voľnej úvahy súdu, jeho

úvaha musí byť ale náležite odôvodnená a vždy musí mať základ v takých konkrétnych skutkových zisteniach súdu, ktoré zohľadňujú individuálne okolnosti prejednávaného prípadu a so zreteľom na ne sú relevantné pre posúdenie primeranosti náhrady podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka.
46. Súd pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliada podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka na dve skutočnosti: i. závažnosť vzniknutej ujmy, a ii. okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo; tieto okolnosti „môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila“ (R 29/2001). Súdna prax však doplnila tieto skutočnosti o ďalšie (demonštratívne uvedené) kritériá, ktoré je v týchto typoch sporov potrebné zohľadniť na strane poškodených blízkych osôb a pôvodcu zásahu.
47. Na strane pozostalých je dôležitá intenzita a kvalita ich vzťahu s usmrteným, miera ich psychickej bolesti, obmedzenie bežných aktivít v pracovnom i mimopracovnom živote, celková závažnosť straty, vek pozostalých a usmrteného, existenčná závislosť pozostalých na usmrtenom, a tiež i to, či bola poskytnutá iná forma satisfakcie (ospravedlnenie pôvodcu zásahu, prípade jeho potrestanie). Na strane pôvodcu zásahu je dôležitý jeho postoj k udalosti, ako konkrétne zasiahla do jeho života, aké sú jeho majetkové a sociálne pomery, a to z dôvodu, že náhrada nemajetkovej ujmy nemôže pôsobiť na pôvodcu zásahu ekonomicky likvidačne (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 1. 2022, sp. zn. X R. XXX/XXXX, nález Ústavného súdu ČR zo dňa 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 2844/14, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 19. 9. 2018, sp. zn. XX R. XXX/XXXX a tiež rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 13. 5. 2021, sp. zn. XX R. XXXX/XXXX).
48. Osobitné a dôkladné posudzovanie týchto kritérií vedie k účinnému a spravodlivému určeniu priznanej náhrady. Účinné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy sleduje požiadavku, aby (aspoň) čiastočne táto náhrada zmiernila vzniknutú ujmu pozostalým za zásah do ich osobnostných práv, zatiaľ čo spravodlivé určenie vyjadruje požiadavku, aby priznaná náhrada nemajetkovej ujmy neprekročila rámec adresnej náhrady, teda aby sa nestala prostriedkom bezdôvodného obohatenia pozostalých, prípadne aby ekonomicky nezlikvidovala pôvodcu zásahu do práv blízkych osôb. Jedine splnením týchto požiadaviek môže byť učinené zadosť inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých osôb.
49. Najvyšší súd SR zdôrazňuje individuálne posúdenie každej náhrady nemajetkovej ujmy, keď pripomína, že „otázka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach“, a preto „sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy postupujú totiž súdy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsahu vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčísliť“ (uznesenie zo dňa 31. 1. 2022, sp. zn. X R. XXX/XXXX).
50. Avšak fakt, že nemôže vzniknúť pri určovaní náhrad nemajetkovej ujmy ustálená rozhodovacia prax, neznamená, že súd môže opomínať rozhodovaciu činnosť súdov. Prihliadanie na iné rozhodnutia totiž prispieva k napĺňaniu princípu rovnosti zbraní a princípu právnej istoty. Ústavný súd SR uvedené akceptuje, keď konštatuje, že pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady (nález zo dňa 5. 12. 2017, sp. zn. III. ÚS XXX/XXXX, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení pod č. 46/2017).
51. Súd pri rozhodovaní o nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy preto prihliadal i na viaceré súdne rozhodnutia:
- rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 10. 5. 2024, sp. zn. K pri dopravnej nehode priznané pozostalému manželovi XX.XXX eur a pozostalému dieťaťu plnoletému a nežijúcemu s rodičmi XX.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. 12. 2019, sp. zn. XXC/XX/XXXX: pri dopravnej nehode priznané pozostalým plnoletým deťom nežijúcim s rodičmi XX.XXX eur a XX.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. XC/XXX/XXXX v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. XCo/XXX/XXXX: pri dopravnej nehode priznané pozostalej manželke XX.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. XC/XX/XXXX: pri dopravnej nehode priznané pozostalým plnoletým deťom, ekonomicky činným, žijúcim dovtedy s pozostalou matkou, po XX.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Lučenec, sp. zn. XXC/XX/XXXX: pri dopravnej nehode priznal plnoletej dcére, nežijúcej s nebohým otcom, X.XXX eur a manželke nebohého XX.XXX eur;

- rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 31. 3. 2016, sp. zn. XXCo/XX/XXXX: priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pozostalému manželovi XX.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Humenné, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 1. 2017, sp. zn. XCo/XXX/XXXX (Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27. 2. 2018, sp. zn. 6 R. XXX/XXXX, dovolanie odmietol): priznaná náhrada pozostalému dieťaťu X.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Trnava, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 27. 11. 2016, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX (Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27. 2. 2018, sp. zn. 6 R. XXX/XXXX, dovolanie odmietol): priznaná náhrada pozostalému manželovi XX.XXX eur a pozostalým deťom po X.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Trnava, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 7. 8. 2017, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX (Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 30. 9. 2019, sp. zn. 2 R. XXX/XXXX, dovolanie odmietol): priznaná náhrada pozostalému manželovi XX.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Prešov, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. 4. 2019, sp. zn. XCo/XXX/XXXX (Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 16. 12. 2019, sp. zn. X R. XXX/XXXX, dovolanie odmietol): priznaná náhrada za pozostalým deťom X.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Nové Zámky, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. 11. 2019, sp. zn. XXCo/XX/XXXX: priznané pozostalému manželovi XX.XXX eur a deťom po X.XXX eur,
- rozsudok Okresného súdu Topoľčany, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 26. 4. 2017, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX: priznané pozostalému manželovi XX.XXX eur a deťom po X.XXX eur.

52. Súd, zhodnotením vykonaného dokazovania a optikou vyššie uvedených východísk posudzoval výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobcov. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy, aj s nutnosťou prihliadnutia na vyššie spomenuté judikatúrne východiská, bolo potrebné u žalobcov diferencovať. Žalobkyňa 1/ podľa názoru súdu utrpela citeľne závažnejší zásah do svojich osobnostných práv ako žalobca 2/. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalobkyňa 1) mala so svojim zosnulým otcom intenzívnejší vzťah ako žalobca 2), s otcom trávila veľa času, pravidelne ho navštevovala, chodila mu pomáhať s domácnosťou 3x do týždňa, u otca strávila aj niekoľko dní. Popritom sa rozprávali, vzájomne sa podporovali, najmä po smrti matky žalobcov, jeden druhému sa zdôverovali. Žalobkyňa 1/ po smrti otca fakticky prišla o najbližšieho človeka, (matka žalobkyne zomrela 1.5 roka pred smrťou otca), s plnoletou dcérou sa žalobkyňa prakticky nestretáva (dcéru žalobkyne vychovávala krstná mama žalobkyne), preto pocity úzkosti, smútku, zúfalstva či šoku zo smrti otca možno s ohľadom na intenzitu vzťahu žalobkyne 1/ so zosnulým otcom hodnotiť ako mimoriadne silné. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že žalobkyňa 1/ trpí psychickými problémami a závislosťou na alkohole, bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrii v období XX/XXXX, XX/XXXX a XX-XX/XXXX. Tvrdenia žalobkyne o tom, že jej psychické problémy, ktoré trvajú doposiaľ (halucinácie, abúzus alkoholu, z toho plynúca neschopnosť nájsť si „ lepšie platenú prácu“), sú výlučne dôsledkom náhlej a nečakanej straty otca, neboli v konaní jednoznačne preukázané, keďže z jedinej lekárskej správy, ktorú žalobkyňa v konaní predložila a to z prepúšťacej správy F. nemocnice v Bratislave zo dňa XX.XX.XXXX vyplynulo, že žalobkyňa bola hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike LF UK a UNB v období XX.XX.XXXX-XX.XX.XXXX z dôvodu dekompenzácie psychotickej poruchy s diagnostickým záverom porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním alkoholu : syndróm závislosti. Z uvedenej správy taktiež vyplynulo, že žalobkyni okrem matky a otca zomrel pred 1,5 rokom partner, s ktorým prežila 25 rokov života, trpí halucináciami, počuje hlasy, nielen otca, ale aj mŕtveho partnera, berie medikamentóznu liečbu. S poukazom na uvedené je tak zrejmé, že smrť otca žalobkyne nie je pravdepodobne jedinou príčinou pretrvávajúcich psychických problémov žalobkyne s dopadom na jej bežný život (práca, záľuby), keďže žalobkyňa okrem svojho otca prišla v krátkom čase po smrti otca aj o ďalšiu blízku osobu a to svojho dlhoročného partnera, žalobkyňa v konaní nepreukázala ňou tvrdenú skutočnosť, že príčinou jej psychických problémov s negatívnym dopadom na pracovný či mimopracovný život žalobkyne je spôsobený výlučne stratou otca pri dopravnej nehode dňa 21.06.2019, nakoľko táto skutočnosť zo žalobkyňou predloženého listinného dôkazu nevyplynula. Zároveň z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa prišla o otca v dospelom veku (vo veku 39 rokov), z vykonaného dokazovania však nevyplynula materiálna odkázanosť žalobkyne na svojom otcovi, i napriek tomu, že si so zosnulým otcom navzájom finančne pomáhali, s ohľadom na nízke finančné možnosti tak žalobkyne ako aj jej zosnulého otca, nebola v konaní preukázaná dostatočná materiálna odkázanosť žalobkyne na otcovi, žalobkyňa so zosnulým otcom i napriek pravidelnému osobnému kontaktu, nezdieľala spoločnú domácnosť.

53. Čo sa týka zásahu do práv žalobcu 2/ syna nebohého, aj tento bol podľa súdu zásadný, no predsa miernejší, než u žalobkyne 1/, dcéry zosnulého. Žalobca 2/ bol v čase nehody dospelý, (vo veku 43

rokov) nežil s otcom, mal svoju domácnosť, má dvoch synov. Avšak z dokazovania vyplynulo, že žalobca 2/ mal so zosnulým otcom usporiadaný vzťah. S otcom si boli blízki, ich vzájomný vzťah nabral na intenzite už v dospelom veku, keď najmä žalobca 2/ intenzívne prežíval so zosnulým chorobu matky žalobcov. Žalobca v prípade potreby vozil zosnulého do zariadení, v ktorých matka bola umiestnená pred svojou smrťou, aby ju zosnulý mohol navštevovať. S otcom trávil dostatok času, jeden druhému sa zdôverovali, chodievali spolu na hríby, ku ktorým zosnulý svojho syna viedol odmalička. Taktiež k tomu viedol aj svojho vnuka, syna žalobcu 2/. Stretávali sa pravidelne niekoľko krát do mesiaca, telefonicky však spolu boli v kontakte častejšie. Po smrti matky žalobcov zosnulý otec žil nejaký čas v spoločnej domácnosti žalobcu 2/, pravidelne sa s otcom navštevoval, a teda kvalita ich vzťahu bola silná a intenzívna. Vykonané dokazovanie súčasne nepreukázalo, že by žalobca 2/ bol materiálne, prípadne inak odkázaný na svojho otca, práve naopak, bol to žalobca 2/, ktorý otcovi materiálne alebo inak pomáhal. Žiada sa ale zdôrazniť, že miera jeho psychickej bolesti a ujmy nie je tým zásadne nižšia. Aj žalobcovi 2/ sa zmenilo každodenné prežívanie. Stratil oporu vo svojom živote, možnosť obrátiť sa s dôverou a pomocou na otca, a teda napokon o možnosť realizácie a rozvíjania spoločného života vo všetkých zložkách so svojim otcom, spoločných pekných chvíľ. Aj u žalobcu 2/ sa tak rana nemôže nikdy celkom zhojiť. Súd posudzoval podľa vyššie naznačených judikatúrnych kritérií aj to, či strata otca sa u žalobcu 2/ prejavila v pracovnom a mimopracovnom živote, ktorá sa by sa vymykala obvyklým spôsobom vyrovnávania sa so stratou blízkeho. Napr. v nemožnosti dlhodobého vykonávania práce, v potrebe jej zmeny, v potrebe zmeny prostredia, v zmene koníčkov, resp. v spôsobe dovtedy vedeného života, v potrebe vyhľadania odbornej pomoci, a pod. Vykonané dokazovanie neposkytlo podklad na prijatie záveru, že by sa zásah do osobnostných práv žalobcu 2/ prejavil podstatnejšie (vymykajúc sa obvyklým štandardom) v jeho pracovnom a mimopracovnom živote. Takisto neboli u žalobcu 2/ zistené obmedzenia jeho bežných aktivít.

54. Súd zároveň prihliadol aj na pomery na strane žalovaného, ktorým je poisťovňa, ktorá vznik udalosti síce nijakým spôsobom nezavinila, nebola na nej účastná a je subjektom odlišným od pôvodcu zásahu do osobnostných práv žalobkýň (vodiča motorového vozidla). Žalovaný je silným a stabilným subjektom, pôsobiacim v oblasti poisťovníctva od roku 1991 (od 12.11.1991), ktorého predmetom činnosti je okrem iného vykonávanie poisťovacej činnosti pre široký okruh poistenia tak ako je vymedzený v bode VI. vložky č. 196/B, oddiel Sa Obchodného registra. Hodnota základného imania spoločnosti žalovaného predstavuje podľa výpisu z Obchodného registra 32,531.780,- €. Žalovaný tak dlhoročne poskytuje služby v oblasti poistenia majetku, životného poistenia, neživotného poistenia a je jedným z niekoľkých subjektov v oblasti poisťovníctva na slovenskom finančnom trhu.

55. Posúdiac všetky uvedené okolnosti, za spravodlivú a primeranú súd považoval náhradu nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu 1/ vo výške 9.000 Eur (žalobkyňa 1/ žiadala XX.XXX Eur) a pre žalobcu 2/ X.XXX Eur (žalobca 2/ žiadal 9.000 Eur), ktorú žalobcom priznal tak ako je uvedené vo výrokoch I. a II. rozsudku, vo zvyšnej časti súd nárok žalobcov zamietol (výrok III. rozsudku)

56. K tvrdeniu žalovanej, že súd by mal pri určení výšky nemajetkovej ujmy žalobcov zohľadniť aj tú skutočnosť, že nebohý Jozef P. (poškodený) viedol v čase dopravnej nehody bicykel v stave pod vplyvom alkoholu (X,XX‰) a nebol dostatočne vybavený svetelnými zariadeniami pre nočné spozorovanie, rovnako ako nemal reflexný prvok a prilbu, teda spoluzavinenie poškodeného, súd uvádza, že žalovaná tvrdenú skutočnosť (spoluzavinenie poškodeného B. P.) odvodzovala z listinných dôkazov obsiahnutých v spisovom materiáli ako aj v pripojenom trestnom spise OS Bratislava III sp. zn. XT/XX/XXXX a to konkrétne z uznesenia o vznesení obvinenia pôvodcovi zásahu do osobnostných práv žalobcov E. C. (vodičovi motorového vozidla, ktorý zavinil dopravnú nehodu), znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného vo veci toxikologicko-chemického vyšetrenia k pitve zosnulého B. P.,zo skutkovej vety trestného rozkazu, ktorým bol za dopravnú nehodu odsúdený pôvodca zásahu E. C. a relácie o dopravnej nehode zo dňa 21.06.2019. Na tvrdené spoluzavinenie dopadá § 441 Občianskeho zákonníka. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobené aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomere; ak bola spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

57. Súd súhlasí s názorom žalovanej, že spoluzavinenie samotnej dotknutej osoby má význam pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, čo je odrazom § 441 Občianskeho zákonníka a čo potvrdzuje aj judikatúra (a uvedené súd skúma aj bez návrhu - pozri R 22/1979). Najvyšší súd SR ale pripomína, že takéto spoluzavinenie dotknutej osoby musí vyplynúť z dokazovania vykonaného súdom, preto musí byť v konaní preukázané (rozsudok zo dňa 27. 10. 2010, sp. zn. 1 R. XX/XXXX).

58. Platí, že ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na prípady, „kedy škoda spôsobená poškodenému je nielen výsledkom protiprávneho konania škodcu, ale sa na jej vzniku čiastočne, resp. celkom podieľalo konanie samotného poškodeného. Pre záver o zodpovednosti na strane poškodeného

musia byť rovnako splnené všetky základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu (§ 420 Občianskeho zákonníka), a to protiprávne konanie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi, pričom zavinenie sa predpokladá. Zodpovednosť škodcu je potom obmedzená v rozsahu, v akom rozsahu vnikla škoda tiež následkom protiprávneho úkonu poškodeného“ (rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 29. 1. 2008, sp. zn. 2 M R. X/XXXX). Preto sa konštantne judikuje, že „aj u poškodeného je potrebné vziať do úvahy len také konanie, ktoré spĺňa všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, t. j. musí byť preukázané, že protiprávne konanie poškodeného bolo jednou z príčin vzniku škody“ (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 20. 3. 2001, sp. zn. XX R. XXXX/XXXX). Vzhľadom na to, že žalovaná tvrdila, že je tu daná spoluzodpovednosť Jozefa P. (teda poškodeného), tak na nej ležalo bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Judikatúra je dlhodobo v zhode na tom, že „rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 5. 2010, sp. zn. X R. XX/XXXX). Žalovaná teda právo na náhradu nemajetkovej ujmy vylučovala čo do výšky aj tvrdeným spoluzavinením samotného poškodeného. Preto mala tvrdiť a následne aj preukazovať všetky predpoklady zodpovednosti za škodu poškodeného, ako to vyžaduje vyššie spomenutá judikatúra.

59. Žalovaná preukázala, že poškodený Jozef Rác viedol bicykel (i) v stave pod vplyvom alkoholu (1,72 ‰), (ii) bez viditeľne umiestneného reflexného prvku, bez predpísaného osvetlenia a (iii)bez prilby. Tým žalovaná preukázala iba prvý predpoklad zodpovednosti poškodeného za škodu, teda že sám poškodený konal protiprávne, v rozpore jednak so zákonom o cestnej premávke, a jednak porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Vznik škody, ako druhý predpoklad, tu bol splnený. Avšak žalovaná nepreukázala tretí a posledný predpoklad zodpovednosti za škodu poškodeného, a to príčinnú súvislosť medzi jeho protiprávnym konaním a vznikom škody.

60. Súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že „záver súdu o tom, že je alebo nie je daná príčinná súvislosť medzi príčinou a následkom, nie je založený na aplikácií právnych noriem súdom na zistený skutkový stav, ale spočíva na vyhodnotení skutkových zistení, ku ktorým dospel súd v rámci dokazovania. Výsledkom tejto činnosti súdu nie sú právne závery, ale skutkové závery, čo znamená, že otázka existencie príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ale ide o otázku skutkovú, ktorá môže byť riešená vždy len v konkrétnych súvislostiach, a nie vo všeobecnej rovine“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 3. 2020, sp. zn. X R. XXX/XXXX). Súd sa nestotožnil s konkurujúcou judikatúrou, reprezentovanou napr. v rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 21. 9. 2022, sp. zn. XXCo/XX/XXXX, ktorý skonštatoval, že „samotná skutočnosť, že mal (poškodený - pozn. súdu) v krvi alkohol, jazdiac v úseku cesty, na ktorej alkohol vôbec nie je prípustný v akejkoľvek hodnote, postačuje na konštatovanie, že týmto svojím správaním porušil povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o cestnej premávke, v dôsledku čoho mu možno pripísať spoluvinu za dopravnú nehodu, aj keď nie v dôsledku priameho zavinenia dopravnej nehody, ale v dôsledku jeho správania“. Ako to skonštatoval Najvyšší súd SR, príčinná súvislosť môže byť vždy riešená len v konkrétnych súvislostiach, nemôže byť pripisovaná a riešená vo všeobecnej rovine. Preto mala žalovaná v prvom rade tvrdiť, ako konkrétne porušenie povinností poškodeného spoluzavinilo vznik jeho smrti, a v druhom rade bolo jej povinnosťou uvedené preukázať konkrétnymi dôkazmi. Žalovaná však naproti tomu vôbec netvrdila, ako konkrétne spôsobilo porušenie povinností poškodeným jeho smrť, teda napr. že sa vplyvom alkoholu v krvi poškodený pohyboval do cesty vodičovi, že vplyvom neoznačenia reflexnými prvkami nebol vôbec viditeľný na ceste a vodič ho nemohol spozorovať.

61. Pokiaľ žalovaná odvodzovala spoluzavinenie poškodeného zo skutkovej vety trestného rozkazu, ktorým bol pôvodca zásahu do osobnostných práv žalobcov odsúdený, z uznesenia o vznesení obvinenia pôvodcovi zásahu do osobnostných práv žalobcov, zo znaleckého posudku vo veci toxikologicko-chemického vyšetrenia k pitve B. P. a relácie o dopravnej nehode zo dňa 21.06.2019, dospel súd k záveru, že z ňou navrhnutých a súdom vykonaných dôkazov nemožno prijať záver o príčinnej súvislosti medzi porušením zákona o cestnej premávke poškodeným a vznikom dopravnej nehody s následkom jeho smrti. Zároveň súd dodáva, že v prípade, ak žalovaná nepreukázala, ako konkrétne spôsobilo porušenie zákona o cestnej premávke poškodeným jeho smrť, tak nie je možné uvažovať o spoluzavinení poškodeného. A teda nie je možné ani určovať mieru tohto spoluzavinenia poškodeného, pretože tá musí mať odraz v konkrétnych zisteniach, ktoré sú v konaní preukázané vykonaným dokazovaním. Potom súd všeobecne konštatuje, že niet rozdielu medzi situáciou pri dopravnej nehode usmrteného cyklistu, ktorý je pod vplyvom alkoholu, a cyklistu, ktorý pod vplyvom alkoholu nie je (okrem porušenia zákona o cestnej premávke, čo nestačí automaticky na konštatovanie

spoluzavinenia), pokiaľ obaja nijako nespolupôsobia konkrétnymi prejavmi na vznik dopravnej nehody (napr. vojdením do vozovky, inými reakčnými časmi, inými reflexnými pohybmi, a pod.). Podstatným sú preto konkrétne zistenia, ako porušenia viedli k vzniku dopravnej nehody, resp. čím konkrétne spolupôsobili.
62. Súd z uvedených východísk dospel k záveru, že žalovaná neuniesla dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia o spoluzavinení poškodeného. Na výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy tak nemá táto okolnosť vplyv.
63. Nakoľko ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, bolo potrebné rozhodnúť aj o trovách konania, pričom súd aplikoval zásadu úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP.
64. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy z porušenia práva na ochranu osobnosti je potrebné posudzovať úspech vo veci v zásade z hľadiska rozhodnutia o základe nároku, teda z hľadiska danosti samotného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a nie podľa pomeru priznanej a žalovanej sumy. Priznaná suma totiž do istej miery závisí od úvahy súdu.
V tomto prípade súd skonštatoval zásah do osobnostných práv žalobcov, samotná výška závisela od úvahy súdu (pozri rozsudky odvolacích súdov, napr. Krajského súdu v Trnave sp. zn. XXCo/XXX/XXXX, Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XXX/XXXX, Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. XCo/XX/XXXX). Preto súd výrokom VI. priznal žalobcom plný nárok na náhradu trov konania proti žalovanej. Naostatok je vhodné dodať, že tento spôsob rozhodnutia je súladný s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR (nálezy sp. zn. II. ÚS XXX/XXXX, sp. zn. T.. ÚS XXX/XXXX, sp. zn. II. ÚS XXX/XXXX, sp. zn. I. ÚS XX/XXXX).
65. Pre úplnosť súd konštatuje, že v tomto prípade nevyšli najavo žiadne okolnosti, ktoré by znamenali zjavne bezúspešné uplatňovanie práva v podobe očividne nadsadenej či neprimeranej výšky vo vzťahu k tej, ktorá v obdobných veciach vyplýva napríklad z ustálenej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (nález Ústavného súdu SR zo dňa 13. 2. 2020, sp. zn. IV. ÚS XXX/XXXX).
66. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV.
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len za podmienok ustanovenia § 366 CSP.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).